

Część IV

STRATEGICZNE PROGRAMY GOSPODARCZE

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.1.
Przygotowanie planistyczne terenów pod działalność gospodarczą		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
<p>Cel realizacji programu: Stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości gospodarczej i lokalizacji firm poprzez przygotowanie planistyczne i gospodarke przestrzenną maksymalnie wykorzystującą atrakcyjne możliwości lokalizacyjne Gminy.</p>		
<p>Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy,</p>		
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.1.1. Analiza możliwości lokalizacyjnych Gminy - zadanie A.1.2. Zarezerwowanie i maksymalne zagospodarowanie atrakcyjnie położonych terenów pod działalność gospodarczą - zadanie A.1.3. Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla tych terenów 		
<p>Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba nieruchomości przygotowanych pod kątem potencjalnych inwestorów - oszacowana wartość przygotowanych terenów 		
<p>Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe</p>		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.2.
Uzbrojenie terenów pod działalność gospodarczą		
Termin realizacji:	2003-2020	
<p>Cel strategiczny (A)</p> <p>Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.</p>		
<p>Cel realizacji programu: Podwyższenie atrakcyjności lokalizacyjnej Gminy i poprawa warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych poprzez wyposażenie terenu w infrastrukturę techniczną</p>		
<p>Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy,</p>		
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zadanie A.2.1. Wprowadzenie lokalizacji zadań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ustalenie lokalizacji w trybie decyzji – zadanie A.2.2. Opracowanie dokumentacji technicznej – zadanie A.2.3. Wydanie pozwolenia na budowę – zadanie A.2.4. Przeprowadzenie przetargu 		
<p>Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość uzbrojonych działek - wzrost wartości uzbrojonych działek - liczba podmiotów gospodarczych korzystających z wykonanej infrastruktury technicznej 		
<p>Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, wpłaty podmiotów gospodarczych, pozabudżetowe środki pomocowe</p>		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.3.
Wsparcie tworzenia nowych przedsiębiorstw		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i powstawania nowych miejsc pracy poza rolnictwem		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy,		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.3.1. Dostosowanie polityki przestrzennej pod względem wymagań potencjalnych inwestorów - zadanie A.3.2. Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - zadanie A.3.3. Podjęcie działań fizycznie zabezpieczających pro – inwestycyjne przeznaczenie terenów 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia terenu przeznaczonego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zgodnie z potrzebami inwestorów - średnia wielkość działek - koncentracja i stopień rozproszenia działek 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.4.
Pozyskanie inwestorów zewnętrznych		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Zwiększenie ilości podmiotów gospodarczych na terenie Gminy, o nieuciążliwej działalności gospodarczej, co przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia i wzrostu dochodów mieszkańców oraz budżetu Gminy.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, lokalni przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy;		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.4.1. Zabezpieczenie i promocja oferty inwestycyjnej - zadanie A.4.2. Intensyfikacja działań marketingowych - zadanie A.4.3. Prezentacja oferty i podjęcie negocjacji z potencjalnymi inwestorami. 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowych podmiotów gospodarczych - liczba utworzonych miejsc pracy - plan promocji Gminy 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, środki inwestorów, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.5.
Poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Zapewnienie optymalnych warunków dla produkcji rolniczej poprzez regulacje stosunków wodnych oraz zwiększanie udziału nawożenia naturalnego		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, zainteresowani rolnicy, Zespół Doradztwa Rolniczego w Bielsku Podlaskim, Wojewoda Podlaski		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> – zadanie A.5.1. Regulacja stosunków wodnych poprzez melioracje i drenaż oraz poprawa stanu infrastruktury w tym zakresie – zadanie A.5.2. Stymulowanie wzrostu nawożenia naturalnego – zadanie A.5.3. Rozwój technik gospodarowania – zadanie A.5.4. Ochrona gleb o wysokich walorach produkcyjnych przed przeznaczaniem ich na cele inne niż rolnicze 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej - powierzchnia meliorowanych gruntów 		
Źródła finansowania zadań: środki rolników, Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.6.
Rozwój sieci instytucji obsługi rolnictwa		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Zapewnienie producentom rolnym dogodnego dostępu do usług, urzędzeń i organizacji otoczenia rolnictwa		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, instytucje obsługi rolnictwa		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> – zadanie A.6.1. Rozwój bazy przechowalniczej – zadanie A.6.2. Doradztwo i kształcenie zawodowe – zadanie A.6.3. Przetwórstwo – zadanie A.6.4. Wzrost dostępu do usług weterynaryjnych 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość instytucji otoczenia rolnictwa funkcjonujących na terenie Gminy - liczba podmiotów korzystających ze świadczonych usług 		
Źródła finansowania zadań: Środki zainteresowanych podmiotów, pozabudżetowe środki pomocowe, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY	A.7.
Zdynamizowanie procesu zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych	
Termin realizacji:	2003-2020
Cel strategiczny (A) Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.	
Cel realizacji programu: Podwyższenie konkurencyjności lokalnego sektora rolnego poprzez koncentrację produkcji rolniczej, scalanie i wymianę gruntów oraz popieranie rozwoju dużych gospodarstwa rolnych	
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, zainteresowani rolnicy, Zespół Doradztwa Rolniczego Bielsku Podlaskim	
Zadania: - zadanie A.7.1. Popularyzacja technik scalania gruntów - zadanie A.7.2. Popieranie rozwoju dużych gospodarstw - zadanie A.7.3. Pozyskanie środków pomocowych	
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu: - średnia wielkość gospodarstwa rolnego - odsetek gospodarstw dużych - łączna powierzchnia gospodarstw dużych	
Źródła finansowania zadań: środki zainteresowanych rolników, pozabudżetowe środki pomocowe, budżet państwa	

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.8.
Tworzenie grup producenckich		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Wsparcie samoorganizowania się rolników dla ochrony i reprezentacji ich interesów zawodowych		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: zainteresowani rolnicy, Wójt Gminy, organizacje zawodowe rolników, instytucje otoczenia rolnictwa		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.8.1. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej wśród rolników na temat specyfiki i korzyści odnoszonych dzięki zorganizowaniu się w grupy producenckie - zadanie A.8.2. Opracowanie koncepcji funkcjonowania grup(-y) - zadanie A.8.3. Zorganizowanie i rozpoczęcie działalności - zadanie A.8.4 Marketing produktów oferowanych przez powstałe grupy producenckie 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - Ilość uczestników spotkań informacyjnych i szkoleń - Ilość powstałych grup producenckich 		
Źródła finansowania zadań: Środki zainteresowanych rolników, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.9.
Rozwój gospodarstw ekologicznych		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Stworzenie szansy specjalizacji gospodarstw rolnych w produkcji żywności czystej ekologicznie		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: zainteresowani rolnicy, instytucje otoczenia rolnictwa		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.9.1. Zainteresowanie rolników zmianą specjalizacji produkcji rolnej - zadanie A.9.2. Analiza popytu na żywność czystą ekologicznie - zadanie A.9.3. Dostarczenie zainteresowanym rolnikom wiedzy i umiejętności w zakresie produkcji ekologicznej - zadanie A.9.4. Marketing wytworzonych produktów 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba rolników uczestniczących w programie - wykonana analiza rynku na żywność ekologiczną 		
Źródła finansowania zadań: środki zainteresowanych rolników, pozabudżetowe środki pomocowe, fundusze ochrony środowiska		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.10.
Rozwój infrastruktury obsługi ruchu tranzytowego i transgranicznego		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Wsparcie procesu lokowania działalności gospodarczej oraz tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem poprzez wykorzystanie tranzytowego położenia Gminy w regionalnym układzie komunikacyjnym		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, Rada Gminy, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, przedsiębiorcy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.10.1 Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - zadanie A.10.2 Promocja nowych możliwości lokalizacyjnych - zadanie A.10.3 Pozyskanie inwestorów zewnętrznych 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowych przedsiębiorstw - liczba nowych/utrzymanych miejsc pracy 		
Źródła finansowania zadań: Środki zainteresowanych podmiotów, pozabudżetowe środki pomocowe, budżet gminy, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.11.
Wyznaczenie i urządzenie szlaków turystycznych pieszych i rowerowych oraz pól biwakowych		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Promocja atrakcji turystycznych Gminy oraz przyciągnięcie turystów na teren Gminy		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, stowarzyszenia i związki gmin, organizacje turystyczne, samorzady wiejskie		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.11.1. Opracowanie koncepcji i wytyczenie szlaków oraz campingów - zadanie A.11.2. Opracowanie projektu technicznego - zadanie A.11.3. Uzyskanie zezwolenia na realizację przedsięwzięcia - zadanie A.11.4. Oznaczenie i budowa szlaków oraz pól biwakowych 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość i długość szlaków pieszych - ilość i długość szlaków konnych - ilość i długość szlaków rowerowych - liczba turystów korzystających z udostępnionych szlaków 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		A.12.
Rozwój agroturystyki		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (A)		
Rozwój bazy ekonomicznej Gminy, opartej na rolnictwie i rozwijającej się w jego otoczeniu przedsiębiorczości dla wzrostu dochodów ludności i budżetu Gminy.		
Cel realizacji programu: Wspieranie generowania dodatkowych źródeł dochodu mieszkańców poprzez wykorzystanie atrakcji przyrodniczych Gminy i obsługę ruchu turystycznego		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, zainteresowani rolnicy, instytucje otoczenia rolnictwa		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie A.12.1. Identyfikacja infrastruktury do potencjalnego wykorzystania na potrzeby tworzenia bazy agroturystycznej - zadanie A.12.2. Popularyzacja formy gospodarstwa agroturystycznego - zadanie A.12.3. Promocja gospodarstw agroturystycznych 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość gospodarstw turystycznych na terenie Gminy - liczba turystów korzystających z tej formy wypoczynku 		
Źródła finansowania zadań: środki osób zainteresowanych, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.1.
Modernizacja dróg gminnych		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Zapewnienie dostępności i spójności komunikacyjnej Gminy oraz poprawa warunków jazdy i bezpieczeństwa ruchu drogowego.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie B.1.1. Określenie potrzeb - zadanie B.1.2. Opracowanie harmonogramu inwestycji - zadanie B.1.3. Wdrożenie harmonogramu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość kilometrów zmodernizowanej nawierzchni - czas przejazdu - natężenie ruchu - średnia prędkość - wzrost bezpieczeństwa podróży 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.2.
Modernizacja dróg dojazdowych do pól		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Zapewnienie spójności układu drogowego i dostępności komunikacyjnej Gminy oraz dogodnego dojazdu do pól i gospodarstw rolnych.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: zainteresowani mieszkańcy, Wójt Gminy, Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, samorządy wiejskie		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - Zadanie B.2.1. Wybór inwestycji do realizacji - Zadanie B.2.2. Ustalenie harmonogramu realizacji poszczególnych inwestycji - Zadanie B.2.3. Wykonanie dokumentacji technicznej - Zadanie B.2.4. Wdrożenie harmonogramu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - długość zmodernizowanych dróg - czas przejazdu 		
Źródła finansowania zadań: Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, wpłaty zainteresowanych, budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.3.
Modernizacja dróg, na których Gmina nie jest zarządcą		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Zapewnienie dostępności i spójności komunikacyjnej Gminy		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, Powiatowy Zarząd Dróg w Bielsku Podlaskim, Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych, Zarząd Dróg Wojewódzkich		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie B.3.1. Określenie potrzeb - zadanie B.3.2. Opracowanie harmonogramu inwestycji - zadanie B.3.3. Wdrożenie harmonogramu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość kilometrów zmodernizowanej nawierzchni - czas przejazdu - natężenie ruchu - średnia prędkość - wzrost bezpieczeństwa podróży 		
Źródła finansowania zadań: budżet Starostwa Powiatowego, pozabudżetowe środki pomocowe, budżet Gminy, budżet państwa, budżet województwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.4.
Budowa kanalizacji sanitarnej		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Zapewnienie kontroli nad gospodarką ściekową, ochrona środowiska naturalnego, poprawa warunków życia mieszkańców		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, mieszkańcy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie B.4.1. Wprowadzanie lokalizacji zadań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ustalenie lokalizacji w trybie decyzji - zadanie B.4.2. Opracowanie dokumentacji technicznej - zadanie B.4.3. Wydanie pozwolenia na budowę - zadanie B.4.4. Przeprowadzenie przetargu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - długość sieci kanalizacyjnej - ilość przyłączy - ilość ścieków bytowych odprowadzanych poprzez sieć kanalizacyjną 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, wpłaty mieszkańców, pozabudżetowe środki pomocowe, fundusze ochrony środowiska, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.5.
Budowa zagrodowych oczyszczalni ścieków, gdzie nie jest przewidziana budowa kanalizacji sanitarnej		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B) Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Zapewnienie kontroli nad gospodarką ściekową, ochrona środowiska naturalnego, poprawa warunków życia mieszkańców		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, mieszkańcy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie B.5.1. Wprowadzanie lokalizacji zadań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ustalenie lokalizacji w trybie decyzji - zadanie B.5.2. Opracowanie dokumentacji technicznej - zadanie B.5.3. Wydanie pozwolenia na budowę - zadanie B.5.4. Przeprowadzenie przetargu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba wybudowanych oczyszczalni - ilość ścieków bytowych odprowadzanych poprzez sieć kanalizacyjną 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, wpłaty mieszkańców, pozabudżetowe środki pomocowe, fundusze ochrony środowiska, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.6.
Rozwój i modernizacja sieci wodociągowych		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Zapewnienie społeczności lokalnej dostaw wody w ilościach zaspokajających potrzeby i o jakości zgodnej z obowiązującymi standardami w tym zakresie		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, mieszkańcy		
Zadania: <ul style="list-style-type: none"> - zadanie B.6.1. Wprowadzanie lokalizacji zadań do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ustalenie lokalizacji w trybie decyzji - zadanie B.6.2. Opracowanie dokumentacji technicznej - zadanie B.6.3. Wydanie pozwolenia na budowę - zadanie B.6.4. Przeprowadzenie przetargu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu: <ul style="list-style-type: none"> - ilość dostarczanej wody - długość sieci - liczba przyłączy wodociągowych 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, fundusze ochrony środowiska, pozabudżetowe środki pomocowe, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.7.
Gminny system gospodarki odpadami		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Dostosowanie lokalnej gospodarki odpadami do rosnących wymogów i standardów w tym zakresie		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, mieszkańcy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie B.7.1. Promocja systemu selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców Gminy - zadanie B.7.2. Zwiększenie zakresu zbiórki odpadów - zadanie B.7.3. Zabezpieczenie niezbędnej infrastruktury dla wdrożenia systemu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość segregowanych odpadów - ilość gospodarstw domowych uczestniczących w programie - liczba kontenerów użytkowanych do selektywnej zbiórki odpadów 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, fundusze ochrony środowiska, pozabudżetowe środki pomocowe, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.8.
Promocja ekologicznych źródeł ciepła		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Ochrona środowiska poprzez odchodzenie od tradycyjnych źródeł ciepła i systemów grzewczych na rzecz rozwiązań ekologicznych		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: mieszkańcy, Wójt Gminy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie B.8.1. Analiza możliwości technologicznych wymiany dotychczasowych instalacji grzewczych na bardziej przyjazne środowisku - zadanie B.8.2. Wybór rozwiązań technicznych - zadanie B.8.3. Realizacja inwestycji 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość zmodernizowanych źródeł ciepła - liczba osób korzystających ze zmodernizowanych źródeł ciepła - ilość ciepła wytworzonego w wyniku realizacji programu 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, środki mieszkańców, fundusze ochrony środowiska, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		B.9.
Gazyfikacja Gminy		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (B)		
Rozwój infrastruktury technicznej dla poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu konkurencyjności lokalnych podmiotów gospodarczych		
Cel realizacji programu: Zapewnienie mieszkańcom obszaru ekologicznego paliwa do celów grzewczych oraz poprawa warunków życia mieszkańców.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, P.P. Polskie Górnictwo Gazowe i Naftowe, stowarzyszenia i związki gmin.		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> – zadanie B.9.1. Opracowanie dokumentacji technicznej – zadanie B.9.2. Wydanie pozwolenia na budowę – zadanie B.9.3. Przeprowadzenie przetargu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość kilometrów sieci rozdzielczej - ilość połączeń do domów mieszkalnych - liczba odbiorców gazu - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń środowiska 		
Źródła finansowania zadań: środki P.P. Polskie Górnictwo Gazowe i Naftowe, budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe, fundusze ochrony środowiska, budżety związków i stowarzyszeń gmin		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.1.
Program lokalnego rynku pracy		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Rozwój dialogu społecznego i form partnerstwa publiczno – prywatnego dla wsparcia procesu tworzenia miejsc pracy.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: mieszkańcy, przedsiębiorcy, Wójt Gminy, urzędy pracy, eksperci		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.1.1. Stworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz tworzenia miejsc pracy - zadanie C.1.2. Identyfikacja możliwych instrumentów kreowania wzrostu zatrudnienia - zadanie C.1.3. Opracowanie planu działań na rzecz zatrudnienia - zadanie C.1.4. Realizacja planu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zaangażowanych w realizację programu - liczba osób uczestniczących w poszczególnych przedsięwzięciach - liczba powstałych/utrzymanych miejsc pracy 		
Źródła finansowania zadań: środki przedsiębiorców, budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.2.
Rozwój społeczeństwa informacyjnego		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Promocja i wdrożenie rozwiązań teleinformatycznych i wykorzystania Internetu dla rozwoju mieszkańców		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, przedsiębiorstwa branży teleinformatycznej		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.2.1. Określenie możliwych wdrożeń technik teleinformatycznych na terenie Gminy - zadanie C.2.2. Identyfikacja konkretnych projektów wdrożeń - zadanie C.2.3. Wdrożenie projektów 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba wdrożonych projektów - liczba użytkowników Internetu w Gminie 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, środki mieszkańców, środki przedsiębiorstw, pozabudżetowe środki pomocowe,		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.3.
Rozbudowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Zapewnienie atrakcyjnej i zdywersyfikowanej oferty rekreacyjno – sportowej odpowiadającej oczekiwaniom mieszkańców i turystów		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> – zadanie C.3.1. Opracowanie bazy projektów – zadanie C.3.2. Określenie harmonogramu inwestycyjnego – zadanie C.3.3. Wdrożenie programu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość nowych obiektów - liczba użytkowników 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.4.
Racjonalizacja siatki szkół		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Dostosowanie gminnej siatki szkół do zmieniających się uwarunkowań demograficznych oraz możliwości finansowych Gminy		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, Rada Gminy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.4.1. Przeprowadzenie analizy demograficznej w zakresie liczebności przyszłych roczników szkolnych - zadanie C.4.2. Analiza finansowa kosztów funkcjonowania i źródeł finansowania szkół na terenie Gminy - zadanie C.4.3. Przeprowadzenie konsultacji ze środowiskiem nauczycielskim i mieszkańcami Gminy - zadanie C.4.4. Wdrożenie wypracowanych rozwiązań 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczniów w poszczególnych szkołach - koszty utrzymania szkół - struktura źródeł finansowania szkół 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.5.
Utworzenie Muzeum Etnograficznego Ziemi Bielskiej		
Termin realizacji:	2003-2020	
<p style="text-align: center;">Cel strategiczny (C)</p> <p style="text-align: center;">Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną</p>		
Cel realizacji programu: Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego obszaru		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, organizacje pozarządowe, samorządy wiejskie		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.5.1. Określenie koncepcji funkcjonowania Muzeum - zadanie C.5.2. Podjęcie decyzji lokalizacyjnych i kadrowych - zadanie C.5.3. Pozyskanie eksponatów - zadanie C.5.4. Wykonanie prac architektonicznych - zadanie C.5.5. Uruchomienie Muzeum 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba eksponatów - liczba zwiedzających - liczba zorganizowanych wystaw tematycznych 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.6.
Rozwój postaw przedsiębiorczych		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych podmiotów gospodarczych		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, placówki oświatowe, organizacje gospodarcze		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.6.1. Zorganizowanie inicjatywy na rzecz kreowania przedsiębiorczości - zadanie C.6.2. Opracowanie programu działań - zadanie C.6.3. Pozyskanie funduszy na realizację programu - zadanie C.6.4. Wdrożenie programu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników programu - realizacja budżetu programu - liczba osób podejmujących indywidualną działalność gospodarczą 		
Źródła finansowania zadań: pozabudżetowe środki pomocowe, środki zainteresowanych przedsiębiorców, budżet Gminy		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.7.
Aktywna społeczność lokalna		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Poprawa konkurencyjności obszaru dzięki zacieśnieniu więzi międzyludzkich oraz rozwojowi form współpracy w gospodarce lokalnej		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: instytucje edukacyjno – szkoleniowe, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, związki wyznaniowe, Wójt Gminy, samorzady wiejskie		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> – zadanie C.7.1. Opracowanie programu wsparcia kapitału społecznego – zadanie C.7.2. Pozyskanie środków finansowych – zadanie C.7.3. Wdrożenie programu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych programem - wyniki badań grupy docelowej 		
Źródła finansowania zadań: środki sektora pozarządowego, budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe, fundusze ochrony środowiska		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.8.
Polityka promocyjna Gminy		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Intensyfikacja i wzrost efektywności działań promocyjnych Gminy.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, lokalne podmioty gospodarcze, samorządy wiejskie, organizacje pozarządowe		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.8.1. Analiza dotychczasowych działań promocyjnych Gminy. - zadanie C.8.2. Opracowanie oferty promocyjnej Gminy. - zadanie C.8.3. Określenie adresatów przekazu promocyjnego. - zadanie C.8.4. Ustalenie wskaźników pomiaru skuteczności działań promocyjnych - zadanie C.8.5. Wdrożenie programu promocji Gminy 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - raport o działaniach i możliwościach promocyjnych Gminy - oferta promocyjna - lista adresatów przekazu - zidentyfikowane wskaźniki pomiaru skuteczności działań promocyjnych 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, środki lokalnych podmiotów gospodarczych, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.9.
Pozyskanie funduszy pomocowych		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Podwyższenie dochodów Gminy poprzez pozyskanie środków finansowych z zewnętrznych źródeł finansowania		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, eksperci, organizacje pozarządowe		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.9.1. Zebranie informacji na temat dostępnych źródeł finansowania - zadanie C.9.2. Wybór inwestycji do współfinansowania ze środków pomocowych - zadanie C.9.3. Wykonanie dokumentacji technicznej - zadanie C.9.4. Opracowanie studiów i niezbędnych analiz - zadanie C.9.5. Zabezpieczenie środków finansowych jako wkładu własnego - zadania C.9.6. Złożenie wniosków wraz z dokumentacją 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - bank projektów do współfinansowania - przygotowana dokumentacja - ilość złożonych wniosków - wysokość pozyskanych środków 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.10.
Wieloletni Plan Inwestycyjny		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Kreowanie rozwoju Gminy poprzez uporządkowaną politykę inwestycyjną.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy,		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.10.1. Wybór generalnych priorytetów inwestycyjnych na okres następnych 6 lat - zadanie C.10.2. Analiza finansowa realizacji programowanych inwestycji - zadanie C.10.3. Opracowanie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego - zadanie C.10.4. Przygotowanie i uchwalenie załącznika do budżetu Gminy w trybie Art. 110 Ustawy o finansach publicznych 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - ilość przygotowanych inwestycji - wykonane analizy projektowanych inwestycji - przygotowany i przyjęty przez Radę Gminy załącznik do budżetu Gminy 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.11.
Budżet zadaniowy		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Podwyższenie jakości świadczonych usług komunalnych poprzez określenie rzeczywistych kosztów funkcjonowania służb publicznych oraz wykonywanych przez nie zadań oraz przy zastosowaniu systemu ocen według kryteriów efektywności i rentowności		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy,		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.11.1. Wybór priorytetów działalności - zadanie C.11.2. Określenie działań - zadanie C.11.3. Dobór metod realizacji - zadanie C.11.4. Analiza kosztów i korzyści - zadanie C.11.5. Opracowanie dokumentu budżetowego 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - opracowany dokument budżetowy - wdrożone procedury 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.12.
Rozwój współpracy międzygminnej		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Rozwój obszaru oraz stworzenie reprezentacji problemów ponadlokalnych		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, władze gmin sąsiednich		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie D.6.1. Określenie płaszczyzn współpracy - zadanie D.6.2. Identyfikacja wspólnych przedsięwzięć - zadanie D.6.3. Ustalenie harmonogramu działań - zadanie D.6.4. Realizacja harmonogramu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - opracowany program działań - wspólne projekty 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.13.
Rozwój współpracy zagranicznej		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, partnerzy zagraniczni		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> – zadanie C.13.1. Określenie profilu i przedmiotu potencjalnej współpracy oraz krajów pochodzenia partnerów – zadanie C.13.2. Przygotowanie i rozesłanie propozycji współpracy – zadanie C.13.3. Identyfikacja programów współfinansujących współpracę zagraniczną – zadanie C.13.4. Podpisanie porozumień o współpracy 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - podpisane porozumienia o współpracy - liczba wspólnych przedsięwzięć - liczba adresatów wspólnych działań 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe, środki partnerów zagranicznych, środki zainteresowanych podmiotów gospodarczych		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.14.
Estetyzacja Gminy		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Podniesienie walorów historycznych i estetycznych Gminy		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, samorzady wiejskie		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.14.1. Opracowanie programu - zadanie C.14.2. Wykonanie szczegółowych rozwiązań projektowych - zadanie C.14.3. Realizacja projektów szczegółowych 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych inwestycji 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe,		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.15
Ochrona walorów środowiska naturalnego		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Zachowanie podstawowych elementów systemu przyrodniczego gminy oraz ochrona i wzbogacanie jego walorów ekologicznych i wartości użytkowych.		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, organizacje ekologiczne		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> – zadanie C.15.1. Ochrona wód powierzchniowych – zadanie C.15.2. Ochrona powietrza atmosferycznego – zadanie C.15.3. Ochrona powierzchni ziemi przed zanieczyszczeniami – zadanie C.15.4. Ograniczenie hałasu 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - klasa czystości wód - poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego - długość sieci oraz ilość przyłączy kanalizacji sanitarnej - poziom hałasu 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe, fundusze ochrony środowiska, budżet państwa		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.16.
Opieka, konserwacja i utrzymanie pomników przyrody i zabytków.		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Zachowanie i poprawa stanu lokalnych atrakcji turystycznych i kulturowych		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.16.1. Wprowadzanie zaleceń chroniących obiekty o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego - zadanie C.16.2. Podjęcie ścisłej współpracy ze służbami ochrony zabytków i archeologicznymi oraz ze służbami ochrony przyrody - zadanie C.16.3. Zapewnienie właściwego użytkowania obiektów zagrożonych 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba i zakres sformułowanych zaleceń - liczba obiektów objętych ochroną 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, pozabudżetowe środki pomocowe,		

STRATEGICZNY PROGRAM GOSPODARCZY		C.17
Zagospodarowanie obiektów nieużytkowanych na terenie Gminy		
Termin realizacji:	2003-2020	
Cel strategiczny (C)		
Zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju Gminy poprzez wzrost kapitału społecznego oraz doskonalenie metod zarządzania gospodarką lokalną		
Cel realizacji programu: Ochrona obiektów przed zniszczeniem i zapewnienie racjonalnej ich eksploatacji		
Podmioty zaangażowane w realizację programu: Wójt Gminy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe		
Zadania:		
<ul style="list-style-type: none"> - zadanie C.17.1. Inwentaryzacja obiektów - zadanie C.17.2. Określenie możliwych sposobów użytkowania przedmiotowej infrastruktury - zadanie C.17.3. Promocja i pozyskanie nowych użytkowników 		
Wskaźniki i rezultaty realizacji programu:		
<ul style="list-style-type: none"> - liczba nieużytkowanych obiektów - liczba nowych użytkowników - wartość nowych inwestycji 		
Źródła finansowania zadań: budżet Gminy, środki inwestorów		

Część V

WDRAŻANIE I MONITORING STRATEGII

1. WDROŻENIE STRATEGII

Organem odpowiedzialnym za realizację polityki władz Gminy na poziomie operacyjnym jest Wójt Gminy, na którym spoczywa bezpośrednio zarządzanie bieżącymi sprawami Gminy. Nie może być inaczej w przypadku wdrożenia niniejszej Strategii i to właśnie w gestii Wójta powinna spoczywać inicjatywa i właściwa kompetencja w zakresie realizacji i/lub nadzoru nad implementacją poszczególnych Strategicznych Programów Gospodarczych. Ponieważ to właśnie poprzez ich wdrożenie osiągnięte mają zostać poszczególne - zidentyfikowane w Części III - cele strategiczne rozwoju Gminy, którym przyporządkowano opracowane programy.

W strukturze Urzędu Gminy powinno istnieć stanowisko pracy odpowiedzialne za sprawy koordynowania prac Urzędu w zakresie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy. Ze względów formalnych i merytorycznych obowiązek ten powinien spoczywać na Wójcie Gminy. Jednakże we wdrażaniu niniejszej Strategii uczestniczyć powinni wszyscy pracownicy Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych. Ich prace będzie koordynował Wójt Gminy jako zwierzchnik służbowy i główny organ decyzyjny.

Generalna kompetencja Wójta w zakresie ogólnej koordynacji wdrożenia zapisów niniejszej Strategii musi być wsparta czynnym udziałem Rady Gminy, w ramach przygotowywania i uchwalania kolejnych budżetów rocznych. To właśnie przewidziane w budżecie nakłady na finansowanie poszczególnych przedsięwzięć decydują o realizacji zapisów przyjętych programów operacyjnych. Na etapie planowania przyszłych wydatków inwestycyjnych będzie dokonywał się wybór konkretnych inwestycji oraz bezpośrednia hierarchizacja i czasowa harmonizacja poszczególnych działań.

Narzędziem pomocnym w tym procesie Wójtowi Gminy będzie opracowywanie i wdrażanie - zamykających się w jednym roku budżetowym – planów operacyjnych. Plany te powinny swoją budowę nawiązywać do konstrukcji Strategicznych Programów Gospodarczych, ponieważ będą służyły ich realizacji. Ich struktura zawierać będzie dokładne ramy czasowe oraz harmonogram działań, kompetencje wykonawcze, wielkość budżetu oraz

strukturę źródeł ich finansowania, jak również kwantyfikowane wskaźniki osiągnięć i oddziaływania.

Władze Gminy działają w oparciu o aparat administracyjny Urzędu Gminy. Należy dołożyć starań, aby poprzez budowanie świadomości oraz przygotowanie personelu wytworzyć pozytywne postawy pracowników wobec przeprowadzenia koniecznych dla wdrożenia Strategii zmian. Działalność każdej z jednostek organizacyjnych Urzędu będzie musiała być prowadzona pod kątem realizacji konkretnych – powiązanych z jej zakresem obowiązków – zapisów Strategii i efekty jej prac powinny być, między innymi, oceniane w kontekście realizacji niniejszego Planu Strategicznego.

Dla wdrożenia Strategii ważne jest także przyswojenie instrumentarium narzędzi wspierających działania operacyjne. Są to instrumenty zarządzania na poziomie taktycznym, czyli o horyzoncie czasowym dłuższym niż okres jednego roku budżetowego, do których należą Wieloletnie Plany Inwestycyjne oraz trzyletnie programy gospodarcze przewidziane Ustawą o finansach publicznych.

W sytuacji, gdy brak jest kompleksowego uregulowania systemu dochodów samorządowych i w obliczu wyraźnego spadku wysokości subwencji z Budżetu Państwa należy położyć nacisk na efektywność wydatków inwestycyjnych oraz poszukiwanie alternatywnych źródeł finansowania, jak Fundusze Przedakcesyjne, czy później – Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej. Dla pełnej realizacji Strategicznych Programów Gospodarczych oraz racjonalizacji wydatków inwestycyjnych korzystne byłoby uzupełnienie rocznego budżetu operacyjnego dokumentem pokrewnym, to jest budżetem w układzie zadaniowym.

2. MONITORING

Monitoring jest procesem zbierania, przetwarzania i analizy danych na temat zakresu realizacji celów programu. Dla monitoringu stopnia realizacji Strategii ważne jest stworzenie systemu wskaźników, dzięki któremu możliwe byłoby zmierzenie zakresu realizacji strategicznych priorytetów rozwoju Gminy.

Ze względu na fakt, iż osiągnięcie celów strategicznych ma nastąpić w wyniku wdrożenia Strategicznych Programów Gospodarczych, każdy z nich zawiera indywidualnie zidentyfikowane rezultaty i mierniki efektów realizacji Programu. To właśnie te wskaźniki będą podstawą do ilościowego i jakościowego monitoringu realizacji Strategii.

Roczne raporty z postępów w realizacji zapisów Strategii powinny być przygotowywane przez Wójta Gminy, a zatwierdzane przez Radę Gminy. Powinny one zawierać informacje o stanie zaawansowania poszczególnych programów gospodarczych i planów operacyjnych oraz prezentować poziom osiągniętych wskaźników.

Oprócz wykorzystywania wskaźników ilościowych osiągniętych efektów należy zwracać pilną uwagę na społeczny odbiór działań Władz Gminy i prowadzić szerokie konsultacje społeczne, celem określenia stopnia zadowolenia mieszkańców oraz celowości podejmowanych działań, co wzbogaci system monitoringu Strategii o ocenę jakościową oraz zapewni szerszą partycypację społeczną w procesach podejmowania decyzji oraz ich oceny.

3. POWIĄZANIE STRATEGICZNYCH PROGRAMÓW GOSPODARCZYCH ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

W kontekście ubiegania się Polski o członkostwo we Wspólnocie Europejskiej oraz kształtującej się polityki regionalnej, generalnego znaczenia nabiera powiązanie treści Strategii Rozwoju Gminy z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego.

Cele strategiczne rozwoju i Strategiczne Programy Gospodarcze Gminy Bielsk Podlaski pozostają w zgodności ze Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego.

Przyszłe członkostwo Polski we Wspólnocie Europejskiej stawia przed władzami lokalnymi nowe wyzwanie, którym jest współkreowanie i uczestnictwo w polityce regionalnej Unii Europejskiej. To właśnie samorządy lokalne są

głównymi beneficjentami interwencji realizowanych w ramach Funduszy Strukturalnych. Niniejszy dokument stanowi także przygotowanie do korzystania z ich środków. To właśnie poprzez dokonanie analizy sytuacji Gminy oraz określenie strategicznych celów rozwoju i przyporządkowanie ich realizacji strategicznych programów gospodarczych dostarcza władzom lokalnym narzędzi do pozyskiwania środków pomocowych.

4. KONTEKST FUNDUSZY POMOCOWYCH

Niniejsza Strategia stanowi przydatne narzędzie w działaniach związanych z pozyskiwaniem funduszy pomocowych, ponieważ konstrukcja i metodologia opracowania niniejszej Strategii Rozwoju koresponduje z logiką wniosków aplikacyjnych oraz dostarcza materiał do analizy projektów w kontekście szerszych celów i polityk. Niniejszy dokument zawiera szeroką listę programów i zadań ważnych ze względu na realizację głównych celów rozwoju Gminy. Tym samym nie ma już trudności z ich uzasadnieniem, nawet w przypadku nagłego i nieoczekiwanego uaktywnienia transzy środków pomocowych, ponieważ założony w strategii harmonogram wdrażania poszczególnych programów znajduje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach gminy. W tej sytuacji każda z przewidzianych do realizacji w danym roku budżetowym inwestycji, jest głęboko przemyślana i przygotowana, a co ważniejsze - będąc wynikiem społecznego konsensusu – nie jest już przedmiotem targów i negocjacji w trakcie projektowania budżetu, a wynika bezpośrednio z założeń realizacji strategii rozwoju gminy.

Wymagany w programach pomocowych od wnioskodawców opis tła projektu może zostać z powodzeniem zaczerpnięty z treści Części I strategii, to jest Diagnozy, która zawiera niezbędne dane statystyczne w ujęciu historycznym, tak bardzo przydatne przy określaniu bazowych wskaźników monitoringu i ewaluacji projektu.

Bardzo istotnym zadaniem jest określenie i odróżnienie od siebie kategorii rezultatów, produktów i oddziaływania projektu, a także przyporządkowanie im określonych wskaźników. Kwestia ta dotyczy już poziomu operacyjnego wdrażania strategii, to jest programów realizacyjnych. To właśnie na etapie

przygotowywania strategicznych programów gospodarczych i dokonywania ich selekcji należy przeprowadzać analizy ich społeczno – ekonomicznych kosztów oraz korzyści. Wyniki takiej analizy prezentują konkretne efekty danej inwestycji dla gospodarki lokalnej i wyrażone liczbowo będą stanowiły mierniki oceny realizacji celów określonego projektu. Te właśnie mierniki są później podstawą oceny, czy realizacja projektu przebiega prawidłowo, czyli monitoringu projektu. Wdrażanie strategii również musi być monitorowane w celu zapewnienia realizacji wszystkich priorytetów i harmonogramów zadań oraz wykrycia ewentualnych nieprawidłowości procesu. Dlatego każde zadanie czy program gospodarczy zawiera w swojej treści kwantyfikowane wskaźniki pomiaru postępu wdrożenia.